

Митинг

Къыралабызны жалынчакъсызлыгъы ючюн жан бергенлени сыйларын көрюп

Нальчикде Махтаулыкуну ёмюрлюк отуну къатында Ата журтну къоруулауучусуну юнюне аталып эсгеруеу жылыны болгъанды. Жигитлени сыйларын керюрге КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков**, КъМР-ни Парламентини Председатели **Татьяна Егорова**, КъМР-ни Правительствоосуну къууру, Парламентини депутатлары, право нызамны сакълауучу органданы, кюч къурамланы, министрстволаны бла ведомстволаны келечилери, аскер къуулулкуну ветеранлары, жамауатчыла, юнармиячыла бла кадетле, шахармицла эмда республикабызны къонакълары келген эдиле.

«Россейде биогон битеу халкъ багъалаган байрам - Ата журтну къоруулауучусуну юнюне - белгилениди. Ол къыралабызда болгъан байрамланы араларында эни жерни алады. Биз махтаулу тарыхыбызда ёмюрден ахырға къыралабызны сейирлерин къоруулауучуланы, мамыр кезиуде да аскерде бет жарыкыла къулулкъ этгенлени хурметлейбиз, алагъа ырызлыкъсызлыгъы билдиребиз», - деп айтылганды эсгеруеу жылында.

Агъа къатышханла акъырында белгилени бир минутну шот журт эсгергендиле, ызы бла «Махтаулыкуну ёмюрлюк оту» мемориалгъа голле салгандыла.

Байрам

Къараучуланы ырызлыкъларыны белгиси — толкъун къарсла

Нальчикде Музыка театрда Ата журтну къоруулауучусуну юнюне аталып уллу концерт болганды. КъМР-ни Маданият министрствосуну къурагъан бу байрамгъа республикада айлары айтылгъан жырчыла эмда той оюн къуумла къатышхандыла.

Къонакълары уа Нальчикде музыкалы кадет школада окугъан жашчыкъла уруш жылланы эмда биогонню заманын макъамлары бла тобегендиле. Анда дагъыла Улуу Ата журт урушка къатышхан жерлешерибизни суратларындан, заман саргъалтхан къыгъытлада билдирюледен, Хорланмы келтиргенлени кишилликлерини юслеринден хатарлауран аламат керюмюч да къурагъанды. Кёпле анда суратланы бла документлени къатларында иги да мычпы, кетерге артыкъ ашыкъмай эдиле. Алагъа видеоорилкледен документли каддала да керюзюлгендиле.

Волонтер жашчыкъла бла къызчыкъла уа уруш жылланы бла ведомстволаны, республиканы районларыны, шахарларыны, эплерини администрацияларыны башчылары, эни аскер операцияны ветеранлары, юкп структураларына да къараучуланы къууандыргъандыла. Агъа уа алааны толкъун къарслары шагъалтып этгендиле.

Аны заман чагларын агъартхан сабийлерине, блокадалы Ленинградда болгъанлагъа да жарыкъ тобел къолларындан тутуп, залгъа ашыргъандыла.

Къууанча келгенлени араларында КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматары **Мухамед Козаков**, КъМР-ни Парламентини депутатлары, министрстволаны бла ведомстволаны, республиканы районларыны, шахарларыны, эплерини администрацияларыны башчылары, эни аскер операцияны ветеранлары, юкп структураларына да къараучуланы къууандыргъандыла. Агъа уа алааны толкъун къарслары шагъалтып этгендиле.

туралада къулулкъ этгенге, жамауат организациаланы, миллет маданият араланы келечилери да бар эдиле.

Сахнада уллу экранда уа бир жерли Жигитлени суратлары керюбиз, багъалайбиз. Ёмюрден берди да къыралабыз къоруулауучуларны торло-торлю миллетлени, башха башха динлени келечилери бирча къонакларын да билебиз. Ол бирликин боюнча кючю этген а Ата журткъ сойимлик, аны къары ючюн жууаплыкъларны болгъандыла. Ма ол сезим келгендигинде адамларгабыз жууаплыкъларыны берилгени жууаптыкъла, ёлмоскъ хорламгабыз.

Россейни аскерчилерини шефдогю тёлосо аскер-балабалары осут этген ахчы терлеге — жуукарлыкъгъа да ахчуларгъабыз игиликке тежейме! Россейни халкъы сизни блады.

«Ата журтну къоруулауучусуну юнюне аталып уллу концерт болганды. КъМР-ни Маданият министрствосуну къурагъан бу байрамгъа республикада айлары айтылгъан жырчыла эмда той оюн къуумла къатышхандыла.

Къонакълары уа Нальчикде музыкалы кадет школада окугъан жашчыкъла уруш жылланы эмда биогонню заманын макъамлары бла тобегендиле. Анда дагъыла Улуу Ата журт урушка къатышхан жерлешерибизни суратларындан, заман саргъалтхан къыгъытлада билдирюледен, Хорланмы келтиргенлени кишилликлерини юслеринден хатарлауран аламат керюмюч да къурагъанды. Кёпле анда суратланы бла документлени къатларында иги да мычпы, кетерге артыкъ ашыкъмай эдиле. Алагъа видеоорилкледен документли каддала да керюзюлгендиле.

Волонтер жашчыкъла бла къызчыкъла уа уруш жылланы бла ведомстволаны, республиканы районларыны, шахарларыны, эплерини администрацияларыны башчылары, эни аскер операцияны ветеранлары, юкп структураларына да къараучуланы къууандыргъандыла. Агъа уа алааны толкъун къарслары шагъалтып этгендиле.

ХОЛАПАНИ Марият.

Жандуурлулкъ

Аскерчилеге — кезиулю жюк

«Ата журтну къоруулауучусуну юнюне аталып уллу концерт болганды. КъМР-ни Маданият министрствосуну къурагъан бу байрамгъа республикада айлары айтылгъан жырчыла эмда той оюн къуумла къатышхандыла.

Къонакълары уа Нальчикде музыкалы кадет школада окугъан жашчыкъла уруш жылланы эмда биогонню заманын макъамлары бла тобегендиле. Анда дагъыла Улуу Ата журт урушка къатышхан жерлешерибизни суратларындан, заман саргъалтхан къыгъытлада билдирюледен, Хорланмы келтиргенлени кишилликлерини юслеринден хатарлауран аламат керюмюч да къурагъанды. Кёпле анда суратланы бла документлени къатларында иги да мычпы, кетерге артыкъ ашыкъмай эдиле. Алагъа видеоорилкледен документли каддала да керюзюлгендиле.

Волонтер жашчыкъла бла къызчыкъла уа уруш жылланы бла ведомстволаны, республиканы районларыны, шахарларыны, эплерини администрацияларыны башчылары, эни аскер операцияны ветеранлары, юкп структураларына да къараучуланы къууандыргъандыла. Агъа уа алааны толкъун къарслары шагъалтып этгендиле.

агъа махтау бла эртден айтырып келеди. Анда къулулкъ этгенлени араларында бизни жерлешерибиз да бардыла. Бригаданы аскерчилери, Ата журтубузу сейирлерин къоруулауу эмда къоркъусуулулгуну жалчытуу жаны бла борчларын намысы бла толтурадыла, жигитчеле сармешедиле. Аланы агълышлай, кийик саулыкълары жетишимле да тежейме, Хорлам бла терикрек къайтырларын сийтегимди да билдиребиз», - деп жазгъанды Казбек Коков.

Жоралсу

«Юрий Темирканов къойгъан хазнаны сакълагъанлай турлулкъбузу»

Нальчикде Музыка театрда айтылгъан жырчыла эмда той оюн къуумла къатышхандыла.

Къонакълары уа Нальчикде музыкалы кадет школада окугъан жашчыкъла уруш жылланы эмда биогонню заманын макъамлары бла тобегендиле. Анда дагъыла Улуу Ата журт урушка къатышхан жерлешерибизни суратларындан, заман саргъалтхан къыгъытлада билдирюледен, Хорланмы келтиргенлени кишилликлерини юслеринден хатарлауран аламат керюмюч да къурагъанды. Кёпле анда суратланы бла документлени къатларында иги да мычпы, кетерге артыкъ ашыкъмай эдиле. Алагъа видеоорилкледен документли каддала да керюзюлгендиле.

Волонтер жашчыкъла бла къызчыкъла уа уруш жылланы бла ведомстволаны, республиканы районларыны, шахарларыны, эплерини администрацияларыны башчылары, эни аскер операцияны ветеранлары, юкп структураларына да къараучуланы къууандыргъандыла. Агъа уа алааны толкъун къарслары шагъалтып этгендиле.

Оркестр къураулгъан биринчи конледи да аны къадары маэстро Валерий Гергиев бла байламды, аны башчылыгында кёп маданият жумушланы тамалауыга юлюшюн къошханды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Ёсоу

Ышандыргъан керюмюле

Озган жыл Къабарты-Мапкъарда къуумчакълы чыгаруу, кийик тигу, тери эм оидон этилген затланы жарашдыруу эмда резина бла пластомас изделенианы чыгаруу да кёбейгенди, деп билдиреди КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны МАХ платформасына коюлгъан. Электрооборудование чыгаруу ёлмоде да керюмюле иги ёсгендиле. Андан сора, оборудованиени эм машиналы ремонт ишлени тамалауу да осок болганды. КъМР-ни промышленность, энергетика эм сатыу-алуу министрствосуну билдиргенге керё, республикада чыгарылган продукцияны эм торло-торлю ёлмодеде тоттурулгъан ёлмюни 32808 миллион сомгъа жеттени. Ол керюмюдо бурунуу жыл бла тенгештергенде, 126,2 процентте жетеди, деп айтылды билдирюде.

Агъышпау

Владимир ПУТИН: Россейни халкъы сизни блады, аны сизге ышанычуу уллуку

РФ-ни Президентини Владимир Путин Россейни битеу инсанларын, Саулангъан кючлени ветеранларын, анда къулулкъ этгенлени бла урунганланы барысын да Ата журтну къоруулауучусуну юнюне бла агълышханды.

«23 февраль бизни къыралада кёп жылланы ичинде магнавалы къарал байрамладан бирича белгилениди. Ол къоруулауучуларыбызга халкъны уллу сойимлеклигини, къыралабызны аскери эмда флоту бла ёктелениулюню, жашауларын Ата журткъ къулулкъ этуге жоралагъанлагъа, аны жалынчакъсызлыгъын бла къоркъусуулулгуну ишенингени къоруулауучуларга, аскер антарларына кертик болуу, профессионал борчларын бет жарыкыла толтургъанлагъа хурмет этуиюню белгилениди.

Ата журтубузу махтаулу тарыхыны харкеуиюню биз, тёлонд терлеге ётдоре, эсибизде тутубуз. Ол махтаулу тарыхыбыз айтылгъан аскер башчыларыны устакъларыны, солдатланы бла командирлени кишилликлерини бла жигитликлерини, Ата журт къакъыргъанлай, аскери нёгерлерини сатырларына онсагъат къошуулул кылгъан ата-бабаларыбызны ниет чынгъышууларыны хайырлыгъан къурагъанды.

2026 жыл Россейни Халкъларыны бирлигини жылча белгилениди. Биз ол бирликин сыйлы керёбиз, багъалайбиз. Ёмюрден берди да къыралабыз къоруулауучуларны торло-торлю миллетлени, башха башха динлени келечилери бирча къонакларын да билебиз. Ол бирликин боюнча кючю этген а Ата журткъ сойимлик, аны къары ючюн жууаплыкъларны болгъандыла. Ма ол сезим келгендигинде адамларгабыз жууаплыкъларыны берилгени жууаптыкъла, ёлмоскъ хорламгабыз.

Россейни аскерчилерини шефдогю тёлосо аскер-балабалары осут этген ахчы терлеге — жуукарлыкъгъа да ахчуларгъабыз игиликке тежейме! Россейни халкъы сизни блады.

Ма биогонюкде да, эни аскер операция бара тургъанда, Россейни сейирлери ючюн демократияны къурулушларыны келечилери бирге къазуат этмедиле.

Битеу халкъ багъалаган хазнала ючюн керюше хорлам болдура билуу — ма андады аскерибизни, кёп миллетли жамауатчыбызны да

демеклигилиги. Ёмюрлени торенинде берди да алай болуп келгенде, мындан ары да алай болууны бир ишекчим жюкюду.

Ата журт ючюн къанларын-жанларын аймак къазуат этгенлени алларында баш урабыз. Халкъыбыз ючюн жалларын берген жигитлеге амырлоку макъат!

Хурметти молдашлай!

Шёндюго халкъла аралы халны эсе алып, эни аскер операцияны барыуундан алгъан сынауубузга, промышленностубуздуну, илмуубузу, индустрияны эмда бийик технологияны компанияларыбызны уллу сугъарыны тартып, аскерибизни бла флотубуздуну андан ары кючлендире барыкъбыз.

Айхай да, Россейни къоркъусуулулгуну мурдоу болуп тургъан, бир-бирлени чабуулларын тыйгъан, дунинда кючлени тенг халда туткун адырлай сауугъубуздуну да кючю баш борчуубуз болгъанлай кылдыла.

Саулангъан кючлерибизни башха торлюлерини бла ёлмоклерини онгларында ёсдоре барыкъбыз, алачы аскер хазырыкъларын боюнча керюрге, терикчилерин, не къыйын болууда да хорлап биликликлерини кючлерге керюрибиз. Саулангъан кючлени сауугъарыны келер заманда да уллу хайырнын керюзюлгюкю торлюлерини жарашдыруу ишени теркелендире да къалгъы туюлбоуз.

Бир затка ишкешиме: ол техника не заманда да ишенингени кючю болуу кюсуду. Бизни солдатларыбыз бла офицерлерибиз чынты патриотладыла, ниет чынгъышуулары бек кючю болгъан адамладыла, къыраланы бла жамауатыны таянчарыдыла.

Россейни битеу аскерчилерине бет жарыкыла къулулкъ этгенлери ючюн жюек ырызлыкъларыбыз билдиребиз. Юйюргилериге, жуукарлыкъгъа да ахчуларыгъабыз игиликке тежейме! Россейни халкъы сизни блады.

Аны сизге ышанычуу уллуку.

Байрам бла! деп айтылды Россейни Президентини Владимир Путини агъышпау сёзюнде. Аны юсюнден КъМР-ни Башчысы Казбек Кокову МАХ платформада каналында билдирдиле.

ТЕКУЛАНИ Хауха хазырлагъанды.

Парламент

Къыйыныларына — тийишли багъа

КъМР-ни Парламентини президиуму кезиулю жойлыууда Ата журтну къоруулауучуларыны юнюне аталып эсгеруеу жылыны болгъанды.

Законла чыгаруучу органдыны башчысы **Татьяна Егорова** бу къууанчы ишни толтура, сауыгала бла келерини иш

промышленный компанияны башчысыны орунбасары **Альберт Кадохова** 58-чи гвардия Суворову орденни аскерини башчысы гвардий генерал-майор Евгений Николович Тонкини Ырызлыкъгъа берилгенди.

Эни аскер операцияны

кёплюкюкери, ишлерине кертикчиликлери, жууаплыкълары бла Хорланмы жууакълашырууга юлюшлерин къошхана белгиленгенлени ишени айтылды.

Аскерчиле бла право нызамны сакълауучула, социал эм жамауат организациаланы келечилери, волонтерла, сиз туугъан журтубузгъа сойимлеклиги керти ишле толтуруу керюзюлгюкю, Россейни жалынчакъсызлыгъын эм къоркъусуулулгуну кючю жаны бла магнавалы иш толтурусыз. Сизни былай инсанлыкълар жууаплыкъларгъа ючюн ырызлыкълы айтыргъа союме. Саулыкълар, ыракъматлыкълар, мамырлыкълар эм Ата журтубуздуну айнытуда жагъы жетишимле тежейме, дегенди **Татьяна Егорова**.

Алай бла аскер ёлмоклени эни аскер операцияны борчларын толтурууга этген болушууга ючюн КъМР-ни Парламентини депутаты, «Инвест-Бизнес» сатыу-алуу

муратларын толтурууда кертикчиликлери ючюн КъМР-ни Парламентини Сыйлы грамотасы КъМР-ни аскер комиссариатыны ёлмокоюн таматары **Париса Нирова** бла КъМР-де МБД-ни экономика къоркъусуулулкълары эм коррупциягъа болгъан управленианы сыны бюджет аханы, агъач байлыкъларны хайырланууда заманылыкъла эм законсуу ишленинген ахына тазалауу къажуу ёлмокоюн оперууномоченин **Темирхан Тукуова** берилгенди.

Илеуу жумушланы бардыруу, ёсок келген тёлондо аскер-патриот ниетлере ойлаууга салгъан къыйыны ючюн КъМР-ни Парламентини Сыйлы грамотасы бла РФ-ни Транспорт министрствосуну авионавигация жаны бла (Россейни Юж жанында) ведомстволу къалаууларыны Управленианы къоркъусуулулкъларыны келечилени, Ата журтну къоруулагъан жан бергенлени атырын ёмюрлюк этуу

Светлана Баэрова аны аскер операцияны борчларын толтурууга себеплик эттени ючюн КъМР-ни Парламентини башчысыны Ырызлыкъгъа бла сауыгаланганды. Дагъыда былай сауыгала аны аскер операцияны къатышханлагъа бла алачы койюргенине этген болушууга ючюн «Ата журтну къоруулауучусуну» фонду регион ёлмокоюн социал координатору Пашаланы **Танзила** да белгиленигенди.

Президиуму жылыууну повесткасына кёче, депутатлар закончаланы проектелири бла Россейни субъектлериинде законодательный башламчыкълыны сюзюгендиле. Алачы сугъарынуу, промышленный объектиени къоркъусуулулкъларыны, автотомобиль жолларыны бла жол милкюню, асырлени ишлерини юслеринден баргъанды сёз.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

«Маданият юй элни къюзюсюдо, аны майданыды»
3 бет

Назму, жыр да — ана тилге
3 бет

Акъсакалда къонакъга
4 бет

Хурметти жамауат!
Телефонугъуз бла бу QR-кодду хайырлана, «Заман» газетге жазылыгъа онг барды. Алайды да, жазылыгъызы, быйылгы жылда газет бла бирге болуугуз!

Жыйлыу

Сөз миллет проектлени юслеринген барзъангы

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокое шахар эм район администрациялары башчылары бла муниципал сакъатлы барзъангы. Жыйылыуда аспасында сөз миллет проектлени жашауда бардырлары юсюнден барзъангы. Жыйылыуда Правительствоу Председатели Мускуланы Алий билдирди этгенди. Аны юсюнден республиканы оңоучу Казбек Кокое МАХ платформада кесими кыла бергенди. - Быйлыгы жылда республикага бөлгөннен тырмакларга 5, 4 миллиард сом бөлгөннере, ол быйлыгы жылдан эсе аспасында. Быйлыгы «Жар затты да сыйбелге», «Педогогпа бла наставникле», «Шахара жашарга та болупла кырау», «Юйорго тутуругу эм маданиятта инфраструктураны кырау», «Коммунал инфраструктураны жангыртуу», «Юйорго тутуучу этти», «Юйорго журтла бла жашылыу» регион проектлени бардырлары юсюнен этгенди. Бетеу бөлгөннен ишени замандыа тамаларга, алачы кырауларды тохтамагъанлай кыты контроль этген эм бөлгөннен божаларыа билдирди барзъангы. Бир къауум объектини оңооу эм сөлбенингенди. Кенгеште эчи аскер операцияга кырау

Тышханлагъа эм алачы юйорлерине болушук этууге аспас эм буругъангы. Дагыда «Ата журтну кырауларулар» фондуи дигиаланы жер-жерли бөлмолерини ишдерине да кыралгангы. Андан сора да, жаз башы жуууклаша келгени бла байталы муниципал районлары санитар жаны бла бөлмоларына, киркичкени кетери сорууларга да кыралгангы, - деп айтылды билдирюе.

Правительство

Жер юлюшню орунуна — ахча

Адамланы социал жаны бла кырауу, жер байлыклагъа оңоу этти, право нисаны сакъатлы, аны ишин Правительствоу Председатели Мускуланы Алий бардырланды. Эм магъанлы проектлен бир жерле бла байталы эди. Энди хакъсыз жер юлюште алырга эркинликте болгъан талай къауумга кирген адамлага алачы орунуна ахчасын тереге жарарыкты. Жер эмды ырыксы бла байталы халланы министр Аслан Токое айтканга кере, бу оңоучу хайрындан алай инсанданы жашау журт эмда социал жумушларын та

мамларга оңг чыгарыкты. Ол дагында республиканы чеклерини кытарында жерлени тыш кыралы инсанды нечк хайырланганларына кез-кылакка болган ведомстволары ишчи къаууму сананды торюленуу билдиргенди. Аны бла жер закондотельствону толтурууга контроль көчүлгөннере, миллет кюрюкюзулук да жалчытылынырыкты, дегенди. Транспорт эмда жол молк министрствого КъМР-ни Правительствоу резерв фондуи экономика эчи жумушу тындарыга ахча бөлгөнорюкю. Сора бу эмда Экономиканы айнаыту министрстволаны коллегияларына къауумларына торюленуу кирилгенди. Республиканы 2040 жылга дери бюджет прогнозуны къо

шагына да жангычылыкка кирилгенди. Аны юсюнден финансла министр Елена Лисун айтканди. Жаш тилокю иштери жаны бла министр Азамат Лоев а «КМР-де жаш тилокю политиканы айнаыту» кырал программаны паспортнага торюленуу туура этгенди. Ала «Эльбурс» патриотук лагерини ашканысын мебель эмда оборудованына бла жалчытырга республиканы бюджетинден 2,6 миллион сом бөлгөннени бла байталыдыла. Информациал технология бөлмеде Къабарты-Малкъарны бир интернет-порталны Положениасыны жаны торюлгөннере къабыл этерге келингенди. Цифрлар айнаыту министри Аскер Бозиев билдиргенди, бу оңоу инсанды бла организациала кырал эмда муниципал жумушлары

«Юрий Темирканов кьойгъан хазнаны сакълагъанлай турлукъбуз»

Ахчы. Алы 1-чи бетедди. Концертин программасында белгилли россияи композитор Родион Шедрини чыгармалары - «Озорные частушки», фортепианода оркестрге 1-чи концерт - эшитилгенди. Валерий Абисолович аны бла шубульк жорюгтенди, эңдиге дери, биогонлюкде да дуния сакънада аны макъамларын эм иги билген, алачы кырауучула жетдирген инсанды. Нальчикдеги концертте автор биринчи чыгармада соруугъанла, алада алачыла жаш, жигер композитор ата журтлу маданият терелени кесича кереди, анылайла эмда макъамлага кечюредди. Бу чыгармада инарла академия программа бла аламыт келишеди, аны дери профессионал сахнада ала бирге салынагъандыла. Биринчи кере ала Шедрини, ол кезюде Родион Москаны консерваториясыны выпускни эди, биринчи фортепиано концертинде согулгандыла. 1954 жылда инарланы бийик симфониялагъа къошуу арталында сакълангъан, эсде болмагъан бийик симфонияны санатын ниетлерине аз да келимеген жангычылык эди. Концерте Шедрин кеси солист халда пианинода ойнагъанды. Жаш адамны былай жотюлюкю, жигерли кырауучулары сейр этдиргенди, 10 жылдан а оркестрге «Озорные частушки» концерт жазылганды, анда халк тартыула оркестр музыкага мурдоулык этедиле. Андан бери 50 жыл хакъы

бир заманын бетеу дунияда да ол орус симфония оркестрини 20-чи ёмюреде музыкасыны эңчилигине саналады. Родион Шедрини фортепианода согууда солист халкыла аралы эришулени лауреаты Абисал Тергиев болгъанды. Абисал, аспасыны ызы бла бара, маданият ишени сайлагъанды, хунери айнаа, жаны Россиеде угаы, кеп тыш кыраллада да атын айтыргъанды. Ол сокъгъан макъамладан бири Гюстав Малерни 8-чи симфониясындан «Мистика хору» болгъанды, ол автору эм уллу ишлеринде бириди, анда жашауга, жер жююкне, адамлагъа соймелик жырландыла. Фахмулу пианистын усталыгына бийик багъа биче, кутураны бла искусствону айнаытуга салгъан уллу кыыйны ючюн республиканы башчысы Казбек Кокое анга «Къабарты-Малкъарны сыйлы артисти» деген атны бергенди. Энди бла оркестр Морис Равельни «Болеро» партитурасын ойнагъанды. Аны Равель 1928 жылда тепсеуич эм меценат Ида Рубинштейнни тилеги бла жазган эди, «Арачула аны биринчи кере Парижи «Гранд-Операсында» эшитгенди. Автор алга терк испан тепсеуич - фандангону - ритмин хайырлангыра сойгенди, алай арда тепсеуичлени ариу кийорини, атлетикалары» бла сюзюле къымылдагъанларын керюкю муратда акырттын, сабыр макъамланы сайлагъанды. Партитура жер бирлерине сингени эси теманы ачыклайды: тынч «акъ» эм терк, тире

«къарангы», ала ал кезюледе бир бирлерин алышыдыра келесе да, ызы бла бир бирлерине сингнелсе бола, тынч кезюледе да сезимлени терк алышыдырадыла. Ахырында, кырауучулага айланып, Валерий Тергиев Нальчикде концерт биринчи кере бергени белгилгенди. Энди унутубуз бергени Мари театры коллектив бла келиргеди. Биогоннюгю концертни Юрий Темиркановну хурметине атагъанбыз. Жашаууда бир айтхылык устазым болгъанды - Юрий Хатуевич, ол къадарында жарык ызын кююкне инсанды. Консерваториядан сора мени, алыкхысынам жыймагъан жаш адамны, ол, ассистент этип, Киров театрга чакырган эди. Арда филармонияга кечгенинде уа, кесини орунуна анда башчылык этерге кюйгъанды. Муратыбыз Юрий Хатуевичин тутгъан республикада эмда ол 70 жыл чаклы бир жашагъан Санкт-Петербургда да анга аталгъан уллу музыка башламчылыкканы толтурургъады, аны юсюнден Къабарты-Малкъарны башчысы Казбек Кокое бла ушакъла да бардырыбыз. Алай концертлени гегинде жаш фахмуланы айнаытурга да белгиленеди. Мен Владикавказда өстгеме, кырындаш халкъланы араларында шубульк көчүлгөннере, маданият жаны бла да бирге проектлени тамамлау иги болуук эди, - дегенди ол. Республиканы башчысы Казбек Кокое да, бу концерт тамамлау иги болуук эди, - дегенди ол. Республиканы башчысы Казбек Кокое да, бу концерт тамамлау иги болуук эди, - дегенди ол. Республиканы башчысы Казбек Кокое да, бу концерт тамамлау иги болуук эди, - дегенди ол.

Сынаула

Айырмалыкъларын кёржюктюрюкюле

Къабарты-Малкъарны агропромышленный колледжинде «Профессионаллада» деген ючюнчи битурессей чемпионатын регион кесиги барды. Жаш адамла айырмалыкларын кёржюктюр мурат бла «Эл молк машиналары хайырлангы», «Промышленный терек бахачылыксы», «Агрономия» жаны бла эмда «Юиорланы» къауумунда эришиде. Андан сора да, Урван бла Лескен районланы школчулары усталык сайларга болушан программага кытышырыктыла. Аны чеклеринде шагъырлендириу жолучулукла, мастер-классла да бардырылыкыдыла эмда окурчула кесерини мурерликерини сынан керюкю онгла да тапдырылыкыдыла. Сөз ючюн, «Беларус 1523.3», «Беларус 92П», «МТЗ-82.1», «PERESVET ПОМ-4+1» дегенче болгоннере троллейбус эмда «Pelican1500» экскаваторла да кылай ишлегенчери бла шагъырлейрикдиле, алачы жюрюкюп да керюкюле.

«Агрономия» жаны бла эмда «Юиорланы» къауумунда эришиде. Андан сора да, Урван бла Лескен районланы школчулары усталык сайларга болушан программага кытышырыктыла. Аны чеклеринде шагъырлендириу жолучулукла, мастер-классла да бардырылыкыдыла эмда окурчула кесерини мурерликерини сынан керюкю онгла да тапдырылыкыдыла. Сөз ючюн, «Беларус 1523.3», «Беларус 92П», «МТЗ-82.1», «PERESVET ПОМ-4+1» дегенче болгоннере троллейбус эмда «Pelican1500» экскаваторла да кылай ишлегенчери бла шагъырлейрикдиле, алачы жюрюкюп да керюкюле.

Итгендириу

Аббат шибрелеге къошулары

Къабарты-Малкъарда «Жашау этерге инфраструктура» миллет проектте кирген «Иги шахар болум кырау» федерал проектге кере, былыт шахарлада бла элдеде 40 аспам жамауат тийерге бла кеп фатарлы юйлени арбаларына тынгылы ремонт этилгенди. Саулай алып айтында, сазъанлыгы ишлерге 367 миллион сом чаклы кыратылганды. Алай бла Нальчик, Тырнаууз, Басхан, Терек, Наркълала, Чегем шахарлада бла Бабулгит, Анзорей, Аргудан, Баксаненок элдене каны паркла бла оверлеге жауу жорюкюле жолучула ишленгенди. Келир жылда проектге кере, энтта да 35 объект жангыртылыкъды. Аладан ючюсю онунчу битурессей конкурса хорламга тийиши болгъан проектледи. Нальчикде «Экспресс-парк», Чегемде «Парк зар» эм Майскийде - «Город не отступать».

КУЛЪЧАЛНЫ Зульфия. КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

Маданият

«Жаралы ташла» — бийик суратлау гаражасы болгъан кинофильм

1987 жылда «Жаралы ташла» деп сериалы телевидение фильм экранлагъа чыккъанды. Аны режиссору Николай Засеев-Руденко болгъанды. Анга сценарийни белгилли малкъар пост Къулийланы Къасымнын жашы Къулийланы Эльдар атасыны чыгармаларына кере жазгъанды. Аны юсюнден бу киноледе КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны МАХ платформада жангылында да айтылды. Фильмде Къулийланы Къасымнын сценарийни кыраула. Деменгили таулары сурталары кёржюктюлен кезюде анда эшитилген жорюкте жетген назму тигизиле уа чыгар Орус-япон урукиа фронтдан тутгъан элине кытайган солдат Аскерди. Атасыны бандитлени

кюлпарындан жолгъаным билгенден сора, ол, таулада жорюкне адегте кере, дерт жетдиргич итинеди, алай эчи ачу аз-аздан тюзюк ючюн юрешеге айлананды эмда жигит къара халкыны къозгалтуун кетюредди. Фильмде Къулийланы Къасымнын назмулары зшитиледи. «Жаралы таш» китабы ючюн поэте РСФСР-ни М. Горький аты кырал сауганы берген эдиле. Ол чыгармала кёллендиргенди Къулийланы Эльдарны сценарийни кыраула. Деменгили таулары сурталары кёржюктюлен кезюде анда эшитилген жорюкте жетген назму тигизиле уа чыгар Орус-япон урукиа фронтдан тутгъан элине кытайган солдат Аскерди. Атасыны бандитлени

рында, Нальчикде, Тбилисиде, Чегем аузунда, дагында Чегемде Къулийланы Къасымны ююнде баргъандыла. Фильмде баш рольну Никита Джигурда ойнагъанды. Ол иш жарык дебюту болуп, анга Къабарты-Малкъар АССР-ни сыйлы артисти даража берилгенди. «Жаралы таш» фильм ючюн режиссёр Николай Засеев-Руденко эм оператор Николай Журавлёв «КъМАСОР-ни искусстволарыны сыйлы ишчилери» этти алгъандыла, ол а фильмин бийик суратлау даражасын бла республиканы маданиятына магъаналыгын кёржюктенди.

Кенеш

Республика урлукъ себуге хазырланады

Къабарты-Малкъарны эл молк министри Хасан Сижажев Шимал-Кавказ федерал округну субъектлерге жаз башында сабан ишлеге кылай хазырлана тургъанларын юзюген кенгешге кытышканды. Ол Минеральные Воды шахарда этгенди, аны РО-ни эл молк министри орунбасары Андрей Разин бардырланды, дегенди министрствода. СКФО-да субъектлени эл молк ведомстволарыны башчылары озган жылы эселлери бла шагъырлейрикденди эмда сазъанлыгын ишлеге кылай хазырлангъанларын билдиргенди. Хасан Сижажев да докладында былытгыр жетишилени туура этгенди: «Битеу да 126,7 миллиард сом багысына эл молк продукция чыгарылганды. Башхача айтканда, бурунту жылдан 3,7 проценте аспам». Министр белгилегенча, сабанлада всдюроюлген хар ниени кеп къаламы барыны да тирекилиги кёбюрге болгъанды. Былыт ардагыда кюзюкюле замандыа себилгенди. Ала 55 миң гектарда битедиле, кеслерини да хатасы жюкюд.

Бюгюнлюкде уа баш борч - келир жаз башында сабан ишлеге хазырлануу. Жерчиликде урунганла урлукла, семирткичле, битимлени кырауулагъан препаратла сатуу аладыла. «Техниканы жангыртуу да барды. Быйлы ачыле жыйырма трактор алгъандыла, ол санда тогузун - лизингге. Биз а хар неге да кез-кылак болгъанлай турарбыз. Кюн чырмау салмазлыгына, тирлиге бай болууна замандыа себилгенди. Ала 55 миң гектарда битедиле, кеслерини да хатасы жюкюд.

ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат хазырлаганды.

Унутмау

Бушуу кюнлени эсгергендиле

23 февралында ингуш халкыны Къазахстанга бла Орта Азияга кыраулыни 82 жыл болгъанына аталып, бушуулу митинг кыралганды. Ол Магасада ингуш милетни Эсде тутту эм хурметлеу

окуна бирешлючю ниетин, таматалагъа намыс этюну, эңчилигин тас этмей, кеси жерине кытайганды, - дегенди Ингуштарны старейшинала советини таматасы Мурат Дасиев.

сынар керекли къаламы, алай иги, телербицини, тарыхыбыны, тилибици тас этмей, кеси тауларбычыла кытайханбыз. Кёпчюнлюкде замансыз ёлюп кетгенлеге жарыйбыз. Ол ачы

мемориалында бардырыгъанды. Ары жыйылгъанлары алында сөлеше, Ингуш Республиканы Башчысы Махамуд-Али Калматов бу ючюн уллу магъанасы болгъанын, ол ючюн юрешеге кёпчюнлюкюле дери эм андан сора заманга белгенин чертгенди. - Халкъ, ёмюреде жашап турган Ата журтундан узакълыкка

Хурметлеу

Жигитликлери ёмюрлюкне къаллыкыды

Чегем шахарда Экинчи дуния урушда ёлгенлени хурметлерин кёргенди: «Махтаулуукну ёмюрлюк оңу» эсгертеме голле салгъандыла, деп билдирдиле муниципалитетини администрациясы пресс-службасындан. Андан сора да, Хорламын паркында Ата журтну кырауучулуу ючюнне жоралап митинг ууругъандыла. Аны кезююн

де лётчикле, Совет Союзуны Жигитлери Байсолтанланы Алмини бла Назир Канкуовичи, эчи аскер операцияга кытышхан жерлешелеринде да эсгертемерине голле салгъанды. Митинге сөлешегиле Ата журтну жалынкъылыгы ючюн жанларын къанларын аймагъан аскерчилеге махтау салгъандыла, алачы жигитликери бителу

тёлюлеге да юлго болуп турлукларын айыры айтхандыла. Байрам жылыла башхача жерледе да болгъандыла, алагы жер-жерле власть оргналыны, иш ишлени, бюджет оргнацияларыны, жамауат биргиуилени келечилери эм башхала да кытышхандыла. МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

Белгилеу

Назму, жыр да — ана тилге

Бу кюнде Вольный Ауауда онкинчи номери мектепде улуу байрам болганды. Ол Ана тилени халкыга аралы кюнине аталганды. Аны ишине Нальчик эл бери тириндеди школаны окуучулары кызыганды. Аны шахары билим беру департаменти бардырганды.

Школга кеп адам келген эди. Окуучулары назмула окуганларына багча бичени а билим беру департаментини келечилери, белгилли устазланы кыуаулары болгандыла. Школну

директору Оксана Молова келгенге бет жаркылы тюбегенди. Байрамны алгыш сзюо бла департаментини специалисти Людмила Тишанова ачканды.

Жар милетни ба тили аны байлыгыды, жашууну тутуругуу. Ол бир кюн, бир жыл угый, емюрлөдөн бери халкы бла бирге келеди. Хар инсан, аны аңгылап, тилинде сөлөшө, окуй турса, аны тили бир заманда унутулмас, — дегенди Людмила Хамурзова.

Андан сорза устазла Аппайланы Фатимат Якубова, Саймат Мухамедовна Урусова, Залина Муратовна Хасигова сөлөшгөндиле.

Абадан классланы окуучулары сахнага чыгыш төсөгөндөн, жырлагандан сорза окуучула малкар, орус, кыбарты тилдеде назмула окугандыла.

Хар тилде окулган назму уа — кесичи аriu, сейрилик. Кызычкыла, жашчыкыла уа, бир бирлерин алыша, сахнага чыгып, белгилли поэтириини назмуларын айтаалындар, кырагыла аланы узакгыр созулган кыраша бла ашыра эдиле.

Былай байрамла кимни да сагыш этирмел кырыкты тойлоодле. Ана тилге сз бурдууа ала да магнаныла бир шартдыла.

Бизе бла кючүлү Мечиланы Казимни, Казимиланы Казиманы, Алим Кешоковну, Зумаккуланы Танзиланы эм башха поэтини ана тилгеде аталган назмуларын окугандыла. Ала да асыры иги хазырлангандан, жориге алычыланы сайлаган кыюын эди. Болсада хар назму окуганга тиийшли балла салындыла.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

апа тинтилгенден сорза, белгилли болукчудула хорлаганланы атлары.

Устазланы да бу ишге иги кел салып хазырлангандыла керююн тура эди. Хар назму айтанга биринчи жери берседе да, артык болонгы тойлоду. Болсада бир-бир шолла бу ишге энчикер сз бурганларны керююн тура эди. Ол санда онбешинчи, оналтынчы, бешинчи, кызык биринчи, онкинчи, оналтынчы мектеплене устазлары окуучулары да.

Назмула, жырла да айтылып, фестивал улуу байрамга өткенди. Олары келгенине кегте дери эсперинде кыалгыгы да сзюсзюдө.

Жарыкчыландырыу сагызатла

Нальчикте Т.К. Мальбахов аты библиотекада. Ана тилени халкыга аралы кюнине аталып, шахарны алтынчи номери школуну устазлары, окуучуларыны кыууу журналист, жазыучу Османланы Хыйса, филология илмулары кандидатты Голыяланы-Заныкыланы Фаризат бла төшөгөндиле.

Аны библиотеканы миллет эм краведение бөлүмюню таматасы Фергаскыяны Пейла бла ол бөлүмюню баш специалисти, «Теяри кызык» биригуионо таматасы Мечиланы Халимат кыурагандыла.

Библиотеканы улуу отууну алтынчы школда окутуган кызыкчыла, жашчыкыла эм аланы окутухан устазла Мирзоланы Роза бла Атопаны Сайхат жыйылгандыла. Сабийле кулган улуу отууну да миллет кийимде. Бирини кыюунда - малкар халкыны миллет байрагы, экинчиси кыюунда - тукум тамгазы, араларында уа гилчелени ачып атууга киргеней, Озайны жарын

айтхандыла. Бизе бла назмула, элберле.

Сабийле жумушларын баштагандан сорза, Пейла бу тобушу Ана тилени халкыга аралы кюнине аталганын чертип айтханды: — Ана тил адамны ата-бабаларындан келген тилде. Адам талай тилин билуге болот, алай биз тилин учуртага арталдыла жарамайды, — дегенди ол.

Андан сорза Халимат сөлөшкөндө: — Устазлары, окуучулар да кыюонкыла бла шаггырей этип, сзюо Османланы Хыйсага бергенди.

Осман улу кюндеде аны кыюонкыла бергенди уоуган мактамлары кыта-

бын библиотекега саубуа өткенди. Андан сорза сабийле айлангыш сөлөшгөндиле: — Кеп жердеде башха миллетлени келечилери бла ушакчэ элеме. Адабият тобушөгө кыташса туралы. Алай жердеде ана тилдеде назмула окуруга да тобуше. Тынгыланган хар заманда да айтдыла, сизни кылаай аруу тилги барды деп. Таш адамлары алай

айтханды. Биз тилибизге ботондо кыта болыкчы. Кези тилибизде чыккандан газетини, журналаны, кытапканы алып окутуугу. Юйюнозде ана тилгибизде сөлөшүшүз. Мындан аркында ана тилин кыайгысыз сиз эттериксиз.

Андан сорза Фаризат сөлөшкөндө: — Мен ана тилибиз бла кыюошөмө. Эртегили жомакчыла, тауруланы,

хазарланы тинтөмө. Аланы кюонде керюп барам кылаай бай тилибиз болганын. Аны таш этерге жарыкчыл тойлооду. Тили болмаганды, аны сыйы да жокчу. Аны бир заманда унутмагыр».

Ахырында кытапканы ишчилери бу тобушеуни кытапханалыга махтау кыагытыла бергендиле.

ЛЕЙЛУН УЛУ Х.

«Маданият юй элну кюзюсюю, аны майданыды»

— Джамил, кылапкы элде жашуу этген, ишлене да?

— Алгын кыйынырак эсе да, бусагытта болмагана залимди. Нек десеги хар элде экономика жаны бла айнуу улуу атамла бла барды. Ол бек кыуандырган шартды. Алгычына, отун кыайгы жок, суу кыайгы жок. Хамамлары, башха кереклери да, фатерладе, койно ичинде.

Озган жылда элбизге бек багыт аны жетишилми болганыларын элчи белгилерчады. Мектебизге да тынгылы ремонт этилип, эски мекям болганылыкка, жамауат жумушланы чурмуш жальчырача, окутуу, койрету ишине жетишилми бардырыча этиргенди. Маданият койно тынгылы ремонт этилип, кыраган кёно кыуандырган тыгын салынганды.

Озган жыл отурулу жумуша, аруу байрамла атырагыла бу койде. Аланы эм магнанылары кыайсыла болгандыла?

— Эм магнанылары Ата журтуну кыюорулуучуну жылан, Улуу Хорланы байрамны белгилеу болганыларын чертирге сюеме. Борбуру — жигитлерини унутмай, эседе тутуду. Аны себепли, улуу стөндө жарашадырып, Улуу Ата журт урушун ветеранларын бла элчи аскер өтөрөгөчтө кыаышкычаны, аны белгилени атырагыла келюөдө төлөдө, сакчыланырып изилеме. Былай адамла бир бек кирюде, бир элде кашагыныма бек өтөлмөнене. Бу кыярланы, бу заманы адамы болганына кыуандыла. Эптерини жаркыулары бла бирге жаркыайма, кыуандырып бийик даражыга кёторөмө, элми улусуна, гитчесине да журметти кечкизди.

— Алай сезим бла жашаган кертине насыйды. Дагыда кылаай жумуша бардырганысыз, патриот тематкага жоралат?

— Суратланы, назмулары, жырланы эриштерини да бардырганыбыз. Андан сорза, бу тематка жоралат, келюөдөжумушланы эришчюуну да кыураганды эди. Элибизни шолуу бла кыаты байдалыкыда ишленбеге себепли окуучула тир кыатышдыла хар башхамчылыксыбызга.

Элчи аскер операцияга кыатышчаны атырагыла келюөдө болот да байрам эткен эдик. Бизни элден алай жаша келюөдө. Бир койюондөн жашлары анда болганына барды-

Былымны Маданият койноне эртеден тамгалык этип келген Байзулпаны Джамил кертине да иш кёлюө адамы. Аны элне сююмкелге да улууду. Анга уа кеп жылпадан бери республикалы басма изденняладе былымчыланы юсердинде жазылган материалды жыйганды да шакчыллык этиди. Алдан аркада улуу керююн стөндө кыура, аруу келген сабийлени журметти эм жетишилми элчилери бла шагырейленди, өткөмөнгөни буйкыруманды. Джамил ботон ушакчэ негеримди.

— Эки жашлары кетип турганада да келюөдөн. Ол ишбизде Маданият управленинин таматасы Толгураны Жанант улуу болушук этгенди. Концерт керюптот, кыуандырырга корюшөгөн. Сау болсунла, ыразы болуп кеткенди.

Биз элчи кюозюбоско, маданият майдамыбыз. Аны себепли адамлар бозбаны алларында жууаплы ишгерге корюшөбиз.

— Ненча адам ишлейди мында?

— Толу ставка болым, жарым ставка ишленеме, менден сорза, бусу адам боладыла. Төпсөз кружогуу болушакчэ, аны койреткен Тилланы Боркунда, аны койреткен Тилланы Боркунда, аны койреткен Тилланы Боркунда.

— Кызты болмаганы бир бекерек кюонмайды деп бошанд айтмадыла. Манга аксын берген, тоз оюн этерге болушакчэ Маданият койюозюно керти шукелери бардыла. Мырзаланы Идилрис, Ахматланы Сейдулдин, Ездэнланы Мухтар, Беккиланы Омар, Ездэнланы Сейдулдин, Ездэнланы Аубекри, Шауаланы Кыубайды. Бу инсанларыбыз, тышындан келген кюонкылага да тобул, аруу сөлөшүшө. Бир койюорча болуп, абданланы оюнуларыны сыйыны ишлей келюбиз.

Дагыда депутатла этген билеклик да бек магнаныларды. Шауаланы Ахматны элчи белгилеп айтырганы сюеме. Сау болсун, элчи хар жумушуну табылды.

— Быйлыгы уа кылаай умтула этесиз?

— Россияни халкларыны бирлигини кыаты болганы себепли быйыл кыайсы ишбизде да аны бла байдалмы этерге дейбиз. Жылны аллында, анга жоралат, фестивал бардырганыбыз. Анга школдан чок класс кыаышкан эдиле. Бир Кыабарты-Малкыарны, башха Шимал Остятинаны, бирси да Ингуштия Республиканы маданиятын керюзгөндиле. Бек аламан кыураганды.

эди ол байрам. Сабийлени былай улуу жумуш аталганылары биз да кыуандыган эдик. Аны койно аланы хазырлаган устазлагыла да энчи ысыпак этерге сюемди.

Апрельде уа, орус маданияты жоралат, фестивал бардырыгга деп белгилегенди. Андан сорза да, Ана тилин койнон, тууду халкыны тарыхында магнаны койнони — 8 марты бла 28 марты да — белгилер мурадалы. Алыкса биринчи кыурагала салган мурадалыгы оңду.

— Ишиге не койно сойниги айтаңсыз эди?

— Кесими насыйлы адамга санайма. Химиядан устазлыкчы окутуганма, бек жолланы школда да ишленеме. Юйюорюмө атамы бла анымы бирге насыйлы жашууларына кесим шагат болуп өсгөмө. Этегини бла кыуандышанды да, кесилерни койюлери курган, насыйлы жашайдыла. Кыздармы мени да аламант койнон келин этгенди. Кыайылармы иги адамла болуп тогушөндиле. Баам, аламан да таба болурма ишиме саудай жорегим бла берирюурчэ чок да, кыура да. Не жаны бла да болуругуу хазырдыла, бир кер окуна жаныма тийгенди. Ишн койюордон шартха жорек ыракталысы санайма. Ол жаны бла кыайгырууым, жарсыуым болмагыны себепли акылымы саудай да ишлей берелам. Дуйныны аруу этерча бир зат кыураалсам, ол тойлоодо насыйт? Ишлене жеримде керек болса, сибирти алып сайыпма, кыз койюорге да чыгысам.

Адам ишден койноне ашыксыа, койден ишине ашыксыа, чытты насыйт ол болур. Жокчу деп тарыгы турмай, оңгла излерге тиийшлиди.

Ушакчэ негерим Джамил тоз акыл этеди. Керюнди, хар жашуу болушакчэ, агачыл турмагытай, табигый амал излеген аны табыды.

Энчи жашуунда да насыйлыды ол. Байзулпаны Казбек (тоз аты уа Кыуранбийи) бла койно курал, ступа жылы насыйлы жашайдыла. Жашлары Кыуран Омсч шаккырады. Москва-Санкт-Петербургу поездде менеджер болуп ишлейди. Кызычкылы Зейна алыкча школчуду.

Ушакчэ ТЕМУККУЛАНЫ АСИЯТ БОЛГАНДЫ. СУРАНЫ МАМАИЛЛАНЫ АЛИЯТ АЛГАНДЫ.

Журналистни сагышлары

Эски, жангы да адепте

Эски суратлагы бир кыурагыды. Алада хар ким кесине тиийшли жерде сюелөдире, отурдыла. Бир сейир отурулу барды аланы таза кыурааларында. Бусагыттагы суратлагы кыурагы келсен а, бирде тургагы чыгарыгы оркуна улгаса: бек жаш адам оркунда отуруп, кыарт а — кыйырда сюелөп. Мен оюн эттенге көрөм, ма алай гитче шартладан башланды кылыкчэ хунерибизде, ашы адет-төпсөзлөрдө да улуу тозуру.

Бирде байрам баргандан сорза, аламан таза кыурааларында. Бусагыттагы суратлагы кыурагы келсен а, бирде тургагы чыгарыгы оркуна улгаса: бек жаш адам оркунда отуруп, кыарт а — кыйырда сюелөп. Мен оюн эттенге көрөм, ма алай гитче шартладан башланды кылыкчэ хунерибизде, ашы адет-төпсөзлөрдө да улуу тозуру.

Тау элени биринде, ата-ана да бир бири сайып экюсэ кыладыла. Таматалары, бир онеки жылы болганды, энди жете келген кызыкчы. Ана этгенерини аны алып келген шахарга, кыалган төртюсон койде куючөт. Кичиге төрт жыл. Жашулары барысына да бирча илти кыураганды деп айтталык тобуле. Алай болмаганды. Кыаидан кураалыкчы, койор деген былайды деп аңгыламылары болмаса, аны багыламанасала! Дагыда улуу затланы хазарларынды айтталык болмай, жашалдан бири жоолганды.

Бирси койор а шахар тийрөсине жашаганды. Анда да эки жаш бла кыыз экюсэ аламанасала. Алай болмаганды, кёчюрюкю кыагытта жашалдан, алдан, ана этгенери шахардан келип: «Кыыз тиширугыа сак болуруга керекди!» — деп, таматаланы айтталык кеткен эди, эки сабийини, аны алыкча школга да бармаган жашкык, кыюоп.

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

Быйладе бир асыл адам эстериури тошөдө аламан сюеме. Ол, сюрюнде экюсэ кыулапта өсгөндү. Юйюорде дагыда болгандыла сабийле. Ол тиширугу а манга былай ханар айта эдик: «Мени бла беш сабий болду эди. Ачыкчы асыры кыаышхандан, кюндюз кыай болсоксак да, кенеге келип шартларны берген керюп бергенди. Алай жашаган кыурагы изилесюн ол бетинге кыагына жарашары? Туалуугуруу жойдуруушкы, ушакчэсыз ишге да тыйгыш салдырышкы? Нек тынгылаады ала?

Уулу ханса көнг жорюгон заман. Аны бла корюшөгөн излеген деп ол — ата-ана болмаган койюу жорюп, алдан ханс кыайгыты турардыла. Кыошудалдан кыай сөлөшөгени бла тамата жашкык өтүрг жыйлында төрөгө токушды да, анда туберкулездан ауруп, дунисыны алышды. Ол тиширугу а, сабийлени ана этгенери, жамауат биригуилде келюөкө айтталык айланган эдиле. Жаныгы жаша болушакчэ, аны да алып, этгенери койноне орналп, сабийлени осперинде болсам, ол тойлооду эди?

